

I. IZVORIŠNE OSNOVE

Budući da se moderna demokracija može i smije svesti samo na ustavnu demokraciju pod kojom se podrazumijeva upravljanje većine uz puno jamstvo prava pojedinaca i manjina, te vladavinu zakona,

Budući da su lokalne političke i upravne jedinice teritorijalno definirane društvene strukture svjesno stvorene da bi ostvarivale određene svrhe u općem interesu,

Budući da je lokalna samouprava ključni element u političkom sustavu europske liberalne demokracije, jer je to civilizacijska tekovina koja je teorijski i praktično sastavnica svih suvremenih demokratskih političkih sustava u svijetu,

Budući da je još u 19. stoljeću francuski politički teoretičar Alexis De Tocqueville rekao da *“U lokalnim institucijama leži snaga slobodnih naroda. One su za slobodu ono što je pučka škola za znanost. Bez njihova postojanja jedan narod može imati slobodnu vladu, ali ne i duh slobode”*,

Budući da je Republika Hrvatska u cijelosti ratificirala Europsku povelju o lokalnoj samoupravi (u nastavku-Povelja) čija se svrha može svesti na iznalaženje zajedničkih europskih standarda za mjerenje i vrednovanje zaštite prava na lokalnoj razini vlasti, koje su što je moguće bliskije građanima i da im se da mogućnost učinkovitog sudjelovanja u odlučivanju o bitnim javnim poslovima njihovih svakodnevnih sredina,

Budući da se u samoj preambuli Povelje može vidjeti da je svrha njezina donošenja ta što Povelje omogućuje da:

-lokalna samouprava vitalno doprinosi razvoju demokracije, učinkovite administracije i decentralizacije,

-lokalne vlasti imaju važnu ulogu u konstrukciji Europe,

-nužno je da lokalne vlasti budu demokratski ustrojene i da uživaju široku razinu autonomije,

Budući da Povelja ističe načelo decentralizacije i dekoncentracije vlasti i načelo demokratizacije, načelo srazmjernosti, načelo financijske samostalnosti i solidarnosti u financijskom ujednačavanju, načelo savjetovanja s mjesnim vlastima, načelo jasnoće, pravne sigurnosti - sudske zaštite, te pravo na udruživanje,

Budući da glede djelokruga lokalne samouprave, Povelja navodi da će temeljne ovlasti i dužnosti lokalnih jedinica biti određene ustavom ili zakonom,

Budući da Povelja, glede javnih ovlasti previđa da će se iste obavljati tako da se preferira da pripadaju vlastima koje su najbliže građanima,

Budući da su države članice Vijeća Europe, potpisnice Povelje, istu donijele između ostaloga i iz razloga što su smatrale:

-da su lokalne jedinice jedan od glavnih temelja svakog demokratskog sustava,

-da je pravo građana da sudjeluju u upravljanju javnim poslovima jedno od demokratskih načela koja su zajednička svim državama članicama Vijeća Europe,

Budući da su države članice Vijeća Europe, prilikom donošenja Povelje bile uvjerene:

-da je ostvarivanje tog prava moguće najneposrednije na lokalnoj razini, kao i

-da postojanje lokalnih jedinica koje su stvarno odgovorne omogućuje upravu koja je i učinkovita i bliska građanima,

Budući da Ustav Republike Hrvatske u glavi VI. „Mjesna, lokalna i područna (regionalna) samouprava“, regulira lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu odnosno pravo na nju, te na taj način svim građanima jamči pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu,

Budući da Ustav RH propisuje da je država dužna pomagati financijski slabije jedinice lokalne samouprave u skladu sa zakonom, odnosno, da je država ta koja mora i treba voditi računa o kvalitetnom obavljanju lokalnih javnih politika, **donosi se ovaj Zakon o Gorskom kotaru.**

II. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Gorski kotar kao nezaobilazna veza između sjeverne i južne te istočne i zapadne Hrvatske predstavlja prirodnu, geoprometnu, povijesnu, gospodarsku i društvenu poveznicu te se kao takav proglašava specifičnim područjem i od posebnog je interesa za Republiku Hrvatsku te ima njezinu osobitu zaštitu.

Članak 2.

Stanovnici Gorskog kotara kao i svi drugi građani Republike Hrvatske, imaju pravo na jednako kvalitetno obavljanje lokalnih javnih politika propisanih Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

Članak 3.

Gorski kotar kao i svaki teritorij Republike Hrvatske, ima puno pravo na stvaranje preduvjeta i mjera demografske obnove i naseljavanja koji će garantirati brzi gospodarski rast i razvoj, stvarajući pri tome veći broj radnih mjesta.

Članak 4.

Gorski kotar kao i svaki teritorij Republike Hrvatske, ima puno pravo na ostvarivanje značajnijih državnih prihoda dobivenih gospodarenjem šumama na njegovom području.

Članak 5.

Gorski kotar kao i svaki teritorij Republike Hrvatske, radi devastacije prostora i prirodnih bogatstava, ima puno pravo na naplativost rente prolaska infrastrukturnih koridora kroz njegovo područje (dalekovodi, plinovod, naftovod, auto cesta Rijeka-Zagreb, željeznička pruga Rijeka-Zagreb).

Strukturne značajke gradova i općina Gorskog kotara (autocesta, željeznica, dalekovod, plinovod) iz prethodnog stavka jesu:

Naziv JLS	Autocesta u km	Željeznica u km	Dalekovod u km	Plinovod u km	Lujzijana u km	UKUPNO
ČABAR	0	0	0	0	0	0
DELNICE	25	16	0	29	16	86
VRBOVSKO	57	24	88	42	33	244
BROD MORAVICE	0	9	0	0	4	13
FUŽINE	28	11	48	23	8	117
LOKVE	8	4	0	9	7	28
MRKOPALJ	0	0	50	0	0	50
RAVNA GORA	22	3	61	27	5	118
SKRAD	6	11	14	0	10	41
UKUPNO	146	78	260	129	83	667

Članak 6.

Gorski kotar kao i svaki teritorij Republike Hrvatske, ima puno pravo na novčanu naknadu kao obeštećenje za smanjenja površina kojima se stoljećima gospodarilo i od čega se ovdje živjelo i gospodarski napredovalo (Nacionalni park Risnjak, park šume, prirodni rezervati šumske vegetacije, zaštićeni krajolici, strogi prirodni rezervati, akumulacijska jezera), a koje sada predstavljaju „mrtvi kapital“.

Strukturne značajke gradova i općina Gorskog kotara (akumulacijska jezera, zaštićene šume) iz prethodnog stavka jesu:

Naziv JLS	Akumulacijska jezera u ha	UKUPNO
ČABAR	0	0
DELNICE	15	15
VRBOVSKO	0	0
BROD MORAVICE	0	0
FUŽINE	95	95
LOKVE	258	258
MRKOPALJ	0	0
RAVNA GORA	0	0
SKRAD	0	0
UKUPNO	0	0

III. SVRHA, CILJ I PRIMJENA ZAKONA

Članak 7.

Cilj ovog Zakona uređuje je poticanje demografske obnove i naseljavanja Gorskog kotara, poticanje kvalitetnijeg i ravnomjernijeg rješavanja socijalnih prilika, stvaranje preduvjeta da se ljudski, prirodni i gospodarski resursi Gorskog kotara što kvalitetnije koriste za njegov gospodarski razvoj, ali uz očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti svih njegovih krajeva, a u svrhu sprječavanja negativnih trendova.

Članak 8.

Zakon o Gorskom kotaru obuhvaća slijedeće jedinice lokalne samouprave:

a) gradove: Čabar, Delnice, i Vrbovsko, te

b) općine: Brod Moravice, Fužine, Lokve, Mrkopalj, Ravnu Goru i Skrad.

Strukturne značajke gradova i općina Gorskog kotara (površina, broj stanovnika, gustoća naseljenosti, broj i naziv naselja) iz prethodnog stavka jesu:

ČABAR – površina 280 km², broj stanovnika 3770, gustoća naseljenosti 13,5 st/km², broj naselja 41 i to: Bazli, Brinjeva Draga, Crni Lazi, Čabar, Donji Žagari, Fažonci, Ferbežari, Gerovo, Gerovski Kraj, Gorači, Gornji Žagari, Hrib, Kemenski Hrib, Kozji Vrh, Kraljev Vrh, Kranjci, Lautari, Lazi, Makov Hrib, Mali Lug, Mandli, Okrivje, Parg, Plešće, Podstene, Požarnica, Prezid, Prhci, Prhutova Draga, Pršleti, Ravnice, Selo, Smrečje, Smrekari, Sokoli, Srednja Draga, Tropeti, Tršće, Vode, Vrhovci i Zamost.

DELNICE – površina 230 km², broj stanovnika 5952, gustoća naseljenosti 25,9 st/km², broj naselja 55 i to: Bela Vodica, Belo, Biljevina, brod na Kupi, Crni Lug, Čedan, Dedin, Delnice, Donja Krašićevica, Donje Tihovo, Donji Ložac, Donji Okrug, Donji Turni, gašparci, Glik, Gornja Krašićevica, Gornje Tihovo, Gornji Ložac, Gornji Okrug, Gornji Turni, Grbajel, Guče Selo, Gusti laz, Hrvatsko, Iševnica, kalić, Kočićin, Krivac, Kupa, Kuželj, Leska, Lučice, Mala Lešnica, Malo Selo, Marija Trošt, Plajzi, Podgora Turkovska, Požar, Radočaj Brodski, Raskrižje Tihovo, Razloge, Razloški Okrug, Sedalce, Srednja Krašićevica, Suhor, Ševalj, Turke, Velika Lešnica, Velika Voda, Zagolik, Zakrajc Turkovski, Zalesina, Zamost Brodski, Zapolje Brodsko, Zelin Crnoluški.

VRBOVSKO - površina 280 km², broj stanovnika 5076, gustoća naseljenosti 18,1 st/km², broj naselja 65 i to: Blaževci, Bunjevci, Carevići, Damalj, Dokmanovići, Dolenci, Donji Vučkovići, Donji Vukšići, Draga Lukovdolska, Dragovići, Gomirje, Gorenci, Gornji Vučkovići, Gornji Vukšići, Hajdine, Hambarište, Jablan, Jakšići, Kamensko, Klanac, Komlenići, Lesci, Liplje, Lukovdol, Ljubošina, Majer, Mali Jadrč, Matići, Međedi, Mlinari, Močile, Moravice, Musulini, Nadvučnik, Nikšići, Osojnik, Petrovići, Plemenitaš, Plešivica, Podvučnik, Poljana, Presika, Radigojna, Radočaj, Radoševići, Rim, Rtić, Severin na Kupi, Smišljak, Stubica, Štefanci, Tići, Tomići, Topolovica, Tuk, Veliki Jadrč, Vrbovsko, Vučinići, Vučnik, Vujnovići, Vukelići, Zapeć, Zaumol, Zdihovo i Žakule

BROD MORAVICE - površina 62 km², broj stanovnika 866, gustoća naseljenosti 14,0 st/km², broj naselja 38 i to: Brod Moravice, Donja Dobra, Stari Lazi, Novi Lazi, Gornji Kuti, Maklen, Delači, Moravička Sela, Lokvica, Smišljak, Čučak, Zahrt, Pauci, Šepci, Podstene, Kocijani, Planica, Doluš, Gornji Šajn, Donji Šajn, Gornji Šehovac, Donji Šehovac, Šimatovo, Zavrh, Colnari, Nagličići, Nove Hiže, Završje, Klepeće Selo, Podgorani, Goliki, Velike Drage, Male Drage, Razdrto, Kavrani, Goršeti, Donja Lamana Draga i Gornja Lamana Draga.

FUŽINE - površina 86 km², broj stanovnika 1592, gustoća naseljenosti 18,5 st/km², broj naselja 6 i to: Belo Selo, Benkovac Fužinski, Fužine, Lič, Slavica i Vrata.

LOKVE - površina 42 km², broj stanovnika 1049, gustoća naseljenosti 25 st/km², broj naselja 7 i to: Homer, Lazac Lokvarski, Lokve, Mrzla Vodica, Sleme, Sopač i Zelin Mrzlovodički.

MRKOPALJ - površina 157 km², broj stanovnika 1214, gustoća naseljenosti 7,7 st/km², broj naselja 6 i to: Begovo Razdolje, Brestova Draga, Mrkopalj, Sunger, Tuk Mrkopaljski i Tuk Vojni.

RAVNA GORA - površina 82 km², broj stanovnika 2430, gustoća naseljenosti 29,6 st/km², broj naselja 6 i to: Kupjak, Leskova Draga, Ravna Gora, Stara Sušica, Stari Laz i Šije.

SKRAD - površina 54 km², broj stanovnika 1062, gustoća naseljenosti 19,7 st/km², broj naselja 32 i to: Belski Ravan, Brezje Dobransko, Bukov Vrh, Bukovac Podvrški, Buzin, Divjake, Gorani, Gorica Skradaska, Gornja Dobra, Grmalj, Hlevci, Hosnik, Hribac, Mala Dobra, Malo Selce, Pećišće, Planina Skradaska, Podslemeni Lazi, Podstena, Pucak, Raskrižje, Rasohe, Resnatac, Rogi, Skrad, Sleme Skradsko, Trški Lazi, Tusti Vrh, Veliko Selce, Vrh Brodski, Zakrajac Brodski i Žrnovac.

Članak 9.

Za Gorski kotar donosi se Nacionalni program održivog razvoja koji štiti njegove ljudske, prirodne i gospodarske resurse, a koji su od lokalnog i državnog značaja.

Vlada Republike Hrvatske donosi Nacionalni program održivog razvoja Gorskog kotara uzimajući u obzir savjete i mišljenja „Goranskog vijeća“ u roku 6 mjeseci od stupanja ovog Zakona na snagu, na razdoblje od 4 godine.

Goransko vijeće ima 13 članova, a sačinjavaju ga po dva predstavnika gradova i po jedan predstavnik općina Gorskog kotara koje za svaki grad i općinu imenuje gradonačelnik ili općinski načelnik te **jedan predstavnik Primorsko-goranska županije**.

U donošenju Nacionalnog programa razvoja Gorskog kotara osobito će se voditi računa o sljedećim kriterijima:

a)gospodarski rast i razvoj jedinice lokalne samouprave u odnosu na prosjek Republike Hrvatske te u odnosu na prosjek Primorsko-goranske županije,

b)prirodni gospodarski potencijali jedinice lokalne samouprave kao i mogućnost

njihova korištenja pri čemu treba pozornost obratiti na:

-korištenje zaštićenih prirodnih resursa kod kojih ne dolazi do njihove isplative ekonomske iskoristivosti za lokalnu samoupravu (npr. nacionalni park, park šuma, zaštićeni

krajolik, prirodni rezervat i sl.),

-klimatske i ostale prirodne osobitosti (npr. prosječna mjesečna temperatura, broj dana s padalinama, broj dana sa snijegom, relativna vlažnost, količina padalina u milimetrima godišnje, česte i nagle vremenske promjene, indeks razlike najniže i najviše točke nadmorske visine, velik broj dana s temperaturom ispod točke smrzavanja),

-kvaliteta i reljefna raznolikost uz pojavljivanje većeg broja raznih prirodnih fenomena (npr. veći broja biljnih zajednica, velik broj biljnih vrsta, raznolikost faune i sl) i krških fenomena (npr. vrtače, ponori, izrazitija kamenitost i neprohodnost tla, inverzija biljne vegetacije i sl),

c)broj radno sposobnog stanovništva,

d)standard stanovništva u odnosu na prosjek Republike Hrvatske, gdje se pritom pozornost svodi na novčani prihod po stanovniku, broj osnovnih zdravstvenih djelatnika na ukupni broj stanovnika, kvaliteta i mogućnost pružanja osnovnih zdravstvenih, školskih, kulturnih, sportskih, sudskih, policijskih i ostalih potrebnih javnih usluga stanovništvu u odnosu na prosjek Republike Hrvatske te u odnosu na prosjek Primorsko-goranske županije,

e)prirodni prirast i indeks smanjenja broja stanovništva u razdoblju posljednjih pedeset godina u odnosu na prosjek Republike Hrvatske te u odnosu na prosjek Primorsko-goranske županije, koristeći pri tome podatke u upisanoj djeci u 1. razrede osnovnih škola počevši 1950. godine uz analizu i usporedbu svakih 10 godina kasnije,

f)prosječna životna dob stanovništva u odnosu na prosjek Republike Hrvatske te u odnosu na prosjek Primorsko-goranske županije,

g)stupanj izgrađenosti i opremljenosti, prije svega komunalne infrastrukture, te prometne, sportske, turističke, u odnosu na stvarne mogućnosti i potrebe, te stupanj izgrađenosti vodnih građevina, potrebna duljina vodovoda te

h)broj naselja koji su nalaze na prostoru jedinice lokalne samouprave, površina pojedine jedinice lokalne samouprave te gustoća naseljenosti

IV. POTICAJNE MJERE DEMOGRAFSKE OBNOVE I NASELJAVANJA GORSKOG KOTARA TE RJEŠAVANJE SOCIJALNIH PRILIKA

Članak 10.

Poticajne mjere demografske obnove i naseljavanja Gorskog kotara kao i rješavanje socijalnih prilika u Gorskom kotaru, kao opće akte donose predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave iz članka 8. ovog Zakona, na razdoblje od četiri godine.

Poticajne mjere iz prethodnog stavka ovog članka, jedinice lokalne samouprave izrađuju u suradnji sa ministarstvima u čijim je nadležnostima obavljanje poslova iz područja socijalne skrbi, prosvjete, obitelji i financija.

Poticajne mjere iz stavka 1. ovog članka, kada se iste po prvi puta donose, mijenjaju ili ukidaju, dostavljaju se Vladi Republike Hrvatske najkasnije do 30. rujna tekuće godine za narednu.

Članak 11.

Sredstva za financiranje poticajnih mjera osiguravaju se u državnom proračunu u 100% iznosu, a sredstva za rješavanje socijalnih prilika u iznosu od 50%.

Članak 12.

Pod poticajnim mjerama demografske obnove i naseljavanja Gorskog kotara podrazumijevaju se:

1. pomoć prilikom rođenja djeteta,
2. pomoć prilikom plaćanja smještaja djeteta u dječji vrtić,
3. pomoći prilikom rješavanja pitanja stanovanja,
4. pomoć prilikom plaćanja produženog boravka u osnovnim školama,
5. pomoć prilikom plaćanja smještaja učenika srednjih škola i studenata u domove.

Članak 13.

Pod poticajnim mjerama rješavanje socijalnih prilika u Gorskom kotaru podrazumijevaju se:

1. pomoć prilikom kupnje školskog pribora za učenike osnovnih i srednjih škola,
2. poticajne mjere za studiranje i stručno usavršavanje,
3. pomoć prilikom plaćanja prehrane učenika osnovnih škola,
4. pomoć prilikom provođenja programa pružanja njege u kući starim i nemoćnim osobama,
5. pomoć prilikom plaćanja nabavke opreme za pružanje osnovnih zdravstvenih i školskih standarda.

Članak 14.

Za jedinice lokalne samouprave Gorskog kotara u kojima određena nacionalna manjina čini više od jedne trećine broja stanovnika te jedinice u proračunu Republike Hrvatske imaju osigurana sredstva za ostvarivanje prava koja nacionalna manjina ima prema odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i to za:

- plaću zamjenika gradonačelnika iz reda nacionalne manjine,
- naknadu za rad vijeća nacionalne manjine,
- programe udruga nacionalnih manjina koje djeluju na području jedinice lokalne samouprave,
- školske programe namijenjene određenoj nacionalnoj manjini,
- pisani prometni znakovi i druge pisane oznake u prometu,
- nazivi ulica i trgova,
- nazivi mjesta i geografskih lokaliteta.

V. PROMET I KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Članak 15.

Za održavanje nerazvrstanih cesta (zimsko i ljetno) prema podacima iz Registra nerazvrstanih cesta donesenom sukladno važećem propisu o cestama, jedinicama lokalne samouprave s područja Gorskog kotara pripada godišnja naknada u iznosu od 15.000,00 kuna po kilometru nerazvrstane ceste.

Naknadu iz prethodnog stavka isplaćuje ministarstvo nadležno za regionalni razvoj u proračune jedinica lokalnih samouprava u kvartalnim iznosima.

Nadležno izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave s područja Gorskog kotara obvezuje se najkasnije do 30. rujna tekuće godine za narednu, dostaviti nadležnom ministarstvu podatak o kilometrima nerazvrstanih cesta na svom području.

Članak 16.

Neovisno o kategorizaciji cesta, održavanje mostova, prijelaza, nadvožnjaka, podvožnjaka i tunela na području jedinica lokalnih samouprava sufinancira se sredstvima nadležnog ministarstva na temelju godišnjeg plana održavanja cestovne infrastruktura u iznosu od 50%, dok se preostali iznos dijeli u jednakom omjeru od 25% na Primorsko-goransku županiju te ovlašteno tijelo koje upravlja navedenim objektima.

Godišnji plan iz prethodnog stavka ovog članka jedinice lokalne samouprave izrađuju u suradnji s tijelom nadležnim za upravljanje navedenim objektima.

Godišnji Plan dostavlja se Vladi Republike Hrvatske najkasnije do 30. rujna tekuće godine za narednu.

Članak 17.

Javni putnički prijevoz u linijskom prometu između jedinica lokalne samouprave na području Gorskog kotara kao i jedinica lokalne samouprave i sjedišta područne (/regionalne) samouprave, organizirati će se, usklađivati i unapređivati kao poseban sustav cestovnog prijevoza.

Cijene javnog cestovnog prijevoza na linijama koje se na bilo koji način subvencioniraju/sufinanciraju iz proračuna jedinica lokalne/regionalne samouprave ili državnog proračuna, usklađivati će se srazmjerno visini subvencija/sufinanciranja.

Učenici, studenti i umirovljenici i osobe starije od 65 godina koji imaju prebivalište na području GK imaju pravo na besplatan prijevoz u županijskom linijskom prijevozu putnika, što dokazuju odgovarajućom ispravom.

Fizičke osobe koje imaju prebivalište ili mjesto rada na području na području jedinica lokalnih samouprava navedenih u članku 8. ovog Zakona, imaju pravo na popust u iznosu od 50% pri plaćanju cestarine na autocesti Zagreb – Rijeka.

Trgovačka društva i obrti koji zapošljavaju najmanje 2 radnika i koje imaju sjedište na području jedinica lokalnih samouprava navedenih u članku 8. ovog Zakona, imaju pravo na popust u iznosu od 75% pri plaćanju cestarine na autocesti Zagreb – Rijeka.

Sve invalidne osobe sukladno Zakonu o povlasticama u unutarnjem putničkom prometu, koje zbog invalidnosti ne mogu koristiti usluge javnog cestovnog prijevoza, sukladno odredbama ovog članka, imaju pravo na novčanu naknadu za nadoknadu troškova vlastitog prijevoza.

Sredstva za subvencioniranje kategorija stanovništva s područja Gorskog kotara u županijskom cestovnom prijevozu osiguravaju se u državnom proračunu.

Visina i način ostvarivanja prava iz ovog članka te vrste isprava kojima se dokazuju prava iz ovog članka utvrditi će se Pravilnikom koji donosi nadležni ministar.

Članak 18.

U jedinicama lokalne samouprave na području Gorskog kotara radovi na izgradnji komunalne infrastrukture sufinanciraju se u visini od 50% vrijednosti radova iz proračuna županije, sve na temelju godišnjeg plana izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture za svaku jedinicu lokalne samouprave posebno.

Godišnji plan iz prethodnog stavka ovog članka jedinice lokalne samouprave izrađuju u suradnji s nadležnim tijelom Primorsko-goranske.

Godišnji Plan dostavlja se Skupštini Primorsko-goranske županije najkasnije do 30. rujna tekuće godine za narednu.

Članak 19.

Sukladno odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, nadležna tijela jedinica lokalnih samouprava navedenih u članku 8. ovog Zakona, pravnim i fizičkim osobama sa sjedištem na njihovom području te koje zapošljavaju najmanje 5 radnika, mogu donijeti akt o oslobađanju plaćanja komunalnog doprinosa i komunalne naknade.

U slučaju donošenja akata iz prethodnog stavka ovog članka, jedinice lokalne samouprave nisu u obvezi namirenja oslobođenih sredstava iz nekih drugih izvora.

Članak 20.

Obzirom da je prema zakonu kojim se uređuje financiranje vodnog gospodarstva uspostavljena naknada za korištenje voda, ista je na području Gorskog kotara prihod jedinice lokalne samouprave i/ili isporučitelja vodne usluge, a koristi se za:

- financiranje projektne dokumentacije i gradnje magistralnih građevina javne vodoopskrbe i to vodozahvata, crpnih stanica uređaja za kondicioniranje vode za piće, crpnih stanica, vodosprema, magistralnih cjevovoda i pripadajućih građevina vodoopskrbne mreže i
- financiranje rekonstrukcije ili sanacije građevina javne vodoopskrbe u svrhu smanjenja gubitaka.

Hrvatske vode kroz godišnji Plan sufinanciranja projekata vodnokomunalne infrastrukture na području Gorskog kotara (navedene u prethodnom stavku) koji čini zasebnu stavku proračuna Hrvatskih voda, prema kriteriju (omjera prodane vode i duljine cjevovoda kojim isporučitelj upravlja) kojeg propisuje ministar nadležan za vodno gospodarstvo Pravilnikom, dodjeljuju isporučiteljima sredstva u povoljnijem iznosu sufinanciranja.

Članak 21.

Jedinice lokalne samouprave navedene u članku 8. Ovog Zakona imaju pravo i na novčane naknade:

a)zbog devastacije prostora i prirodnih bogatstava (dalekovodi, plinovod, naftovod, auto cesta Rijeka-Zagreb, željeznička pruga Rijeka-Zagreb, akumulacijska jezera), imaju puno pravo na naplativost rente prolaska državnih koridora kroz njegovo područje, te

b)zbog smanjivanja površina kojima se gospodari, a koje su sada površine pod posebnim režimom (Nacionalni park, park šuma, prirodni rezervat šumske vegetacije, zaštićeni krajolici, strogi prirodni rezervati), imaju pravo na novčanu naknadu kao obeštećenje za smanjenja površina.

Sredstva utvrđena u ovom članku osiguravaju se u državnom proračunu.

Pravilnik o postupku i načinu provedbe odredbi ovoga članka donosi ministar nadležan za regionalni razvoj.

VI. GOSPODARSTVO I POTICAJNE MJERE ULAGANJA

Članak 22.

Djelatnosti koje Nacionalni program razvoja Gorskog kotara određuje kao djelatnosti od posebnog značaja za opstojnost Gorskog kotara i koji podupire i potiče Vlada RH su:

- a) djelatnosti vezane za preradu drva i proizvodnju proizvoda od drva
- b) proizvodnja biomase i njezina eksploatacija
- c) poljoprivredna proizvodnja (voćarstvo, proizvodnja povrća - krumpir, vinogradarstvo)
- d) stočarstvo i peradarstvo
- e) seoski turizam
- f) ekoturizam
- g) zimski turizam.

Članak 23.

Ocjenjuje se da je posebnim mjerama kroz izmjenu postojećih ili donošenje novih propisa na državnoj razini potrebno potaknuti poduzetničku aktivnost na području Gorskog kotara i to posebice putem:

- oslobađanje plaćanja vodnog doprinosa za poduzetnike koji pokreću poduzetničku aktivnost na području Gorskog kotara,
- osiguranje nacionalnog financiranja za dio infrastrukture koja je potrebna za razvoj poduzetničkih aktivnosti,
- sufinanciranja kamata na poduzetničke kredite,
- smanjenih doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje za poduzetnike koji pokrenu aktivnost i zaposle lokalno stanovništvo na području Gorskog kotara, te
- osiguranje dodatnih poticaja za izgradnju drvopreradaivačkih kapaciteta.

Fizičkoj i pravnoj osobi koja obavlja gospodarsku djelatnost na području Gorskog kotara (sjedište, smještaj proizvodnih pogona), i to minimalno 50% njezine ukupne djelatnosti, umanjuje se porezna osnovica na temelju koje se plaća porez, za sredstva koja je reinvestirao ili na temelju podnesenog programa iz kojeg je vidljivo da će u narednoj poslovnoj godini ta sredstva biti reinvestirana za proširenje postojeće djelatnosti ili investirana za otpočinjanje novih gospodarskih djelatnosti, ako nastavlja poslovanje u naredne tri godine, te se tim programom postiže ostvarivanje, pored gospodarskih, i sljedećih ciljeva:

- zapošljavanje i/ili povećanje broja radnika,
- usvajanje novih tehnoloških znanja,
- podizanje razine ekološke zaštite i zaštite na radu,
- proizvoditi proizvode i/ili usluge pretežito namijenjene izvozu ili kojih nema ili nema dovoljno za potrebe Republike Hrvatske.

Smanjenjem gospodarske djelatnosti fizičkih i pravnih osoba na području Gorskog kotara ispod 50% fizička ili pravna osoba gubi pravo na umanjenje porezne osnovice prema stavku 1. ovog članka.

Članak 24.

Fizička i pravna osoba, koja osniva trgovačko društvo ili zadrugu za obavljanje gospodarske djelatnosti ili otvara obrt u skladu sa Zakonom o obrtu, Zakonom o trgovačkim društvima i Zakonom o zadrugama radi postizanja ciljeva iz članka 20. ovoga Zakona i zapošljava više od 5 novih radnika, od kojih više od 50% zaposlenika ima prebivalište i boravište na području Gorskog kotara, oslobađa se plaćanja poreza na dobit, odnosno dohodak koji ostvari za prvu godinu poslovanja, u drugoj godini poslovanja plaća 25%, trećoj godini 50%, u četvrtoj godini 75%, a u petoj godini 100% pripadajućeg poreza.

Članak 25.

Porezni obveznici, koji obavljaju djelatnost na području Gorskog kotara i zapošljavaju više od 5 radnika, pri čemu više od 2/3 (dvije trećine) od ukupnog broja zaposlenih ima prebivalište i boravi u jedinici lokalne samouprave s područja Gorskog kotara, zbog otežanih uvjeta poslovanja plaćaju porez na dobit i porez na dohodak u umanjenom iznosu od 75% utvrđene porezne obveze na godišnjoj razini.

Smatra se da porezni obveznik iz stavka 1. ovoga članka zapošljava na neodređeno vrijeme radnike, ako je radnik u radnom odnosu kod poreznog obveznika i ima prebivalište te boravi u jedinici lokalne samouprave s područja Gorskog kotara.

Članak 26.

Obveznicima poreza na dohodak, koji obavljaju samostalnu djelatnost na brdsko-planinskim područjima, ostvareni dohodak od tih djelatnosti na tim područjima umanjuje se za 50% od osnovice poreza na dohodak utvrđene ovim Zakonom.

Iznimno, ako obveznik poreza na dohodak iz stavka 1. ovoga članka zapošljava više od pet radnika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 2/3 (dvije trećine) ima prebivalište i boravi u jedinici lokalne samouprave navedene u članku 8. ovog Zakona, oslobađa se plaćanja poreza na dohodak u prvoj i sljedećih pet godina od dana početka primjene ovoga Zakona.

Članak 27.

Na dobit ostvarenu od ulaganja koja iznosi najmanje 10 milijuna kuna, porez na dobit plaćat će se po stopi od 7% za vrijeme od 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet da se u tom razdoblju osigura zapošljavanje najmanje 30 zaposlenika, otpočevši od isteka prve godine ulaganja.

Na dobit ostvarenu od ulaganja u iznosu većem od 20 milijuna kuna, porez na dobit plaćat će se po stopi od 3% za vrijeme od 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet da se u tom razdoblju osigura zapošljavanje najmanje 50 zaposlenika, otpočevši od isteka prve godine ulaganja.

Na dobit ostvarenu od ulaganja u iznosu većem od 60 milijuna kuna, porez na dobit plaćat će se po stopi od 0% za vrijeme od 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet da se u tom razdoblju osigura zapošljavanje najmanje 75 zaposlenika, otpočevši od prve godine ulaganja.

Ukupan iznos porezne povlastice, koju ulagatelj može iskoristiti tijekom trajanja roka plaćanja povlaštene stope poreza na dobit, ne može prelaziti iznos samog ulaganja. Iznos porezne povlastice utvrđuje se kao razlika obračunatog poreza na dobit izračunanog primjenom propisane stope i stopa iz ovoga članka.

Ako porezni obveznik nositelj poreznih povlastica smanji broj zaposlenika utvrđen odredbama ovoga članka, prestaje mu pravo korištenja tih povlastica za cijelo razdoblje za koje su odobrena, uz obvezu povrata sredstava ostvarenih korištenjem odobrenih povlastica uvećanih za iznos zakonske zatezne kamate.

Poreznom obvezniku nositelju poreznih povlastica kojemu je ukinuto pravo njihova korištenja ne može se ponovo odobriti njihovo korištenje.

U iznos ulaganja iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka ne uračunava se vrijednost zemljišta i građevina koje su starije od jedne godine, i ranije korištena oprema, što se unose kao ulog.

Porezne povlastice mogu koristiti samo nositelji poticajnih mjera iz Zakona o poticanju ulaganja. Iznimno, ako se ulaže u stočarstvo, mljekarstvo i turističku djelatnost, na temelju zahtjeva ulagatelja, a na prijedlog Ministarstva poljoprivrede i šumarstva i Ministarstva turizma, Vlada Republike Hrvatske može odlučiti da nositelj poreznih povlastica može biti već postojeće društvo.

Članak 28.

Za područja jedinica lokalne samouprave iz članka 8. ovog Zakona udio u porezu na dohodak iznosi 90 % poreza na dohodak

Porez na dobit koji se ostvari na području jedinica lokalne samouprave iz članka 8. ovog zakona, a prihod je države, pripada u cijelosti jedinicama lokalne samouprave iz članka 8. ovog zakona.

Članak 29.

Kod uvoza stoke (krupnog i sitnog zuba) radi obnove stočnog fonda, matičnih stada i razvoja djelatnosti stočarstva, krajnji korisnik oslobađa se carinskih davanja.

Radi razvoja i unaprjeđivanja poljoprivredne djelatnosti na području Gorskog kotara, kod uvoza poljoprivrednih strojeva i alata, poljoprivrednik koji ima prebivalište i obavlja poljoprivrednu djelatnost u jedinici lokalne samouprave na području Gorskog kotara oslobađa se plaćanja carinskih davanja pod uvjetom da se ti strojevi i alati ne proizvode u Republici Hrvatskoj, a uvoze se s područja EU.

Cijena goriva i maziva namijenjenih za radne i druge strojeve u obavljanju poljoprivredne djelatnosti smanjuje se za 50% od tržišne cijene na teret sredstava proračuna Republike Hrvatske.

Pravilnik o načinu ostvarivanja olakšica iz ovog članka donosi ministar nadležan za poljoprivredu.

Članak 30.

Hrvatska banka za obnovu i razvitak putem svojih programa kreditiranja potiče ulaganja fizičkih, fizičkih osoba-obrtnika i pravnih osoba koje na području Gorskog kotara započinju ili proširuju svoje poslovanje.

Članak 31.

Fizičke osobe-obrtnici i pravne osobe koje imaju sjedište i svoju djelatnost obavljaju na području Gorskog kotara (u daljnjem tekstu: goranski poslodavci) mogu ostvariti pravo na državnu potporu male vrijednosti za očuvanje radnih mjesta.

Uredbu o uvjetima, kriterijima, visini i načinu ostvarivanja prava dodjele državnih potpora male vrijednosti goranskim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministarstva nadležnog za regionalni razvoj, uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za gospodarstvo i ministarstva nadležnog za financije, te Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (u daljnjem tekstu: HZZ).

Ministarstva i HZZ iz stavka 2. ovoga članka dostavljaju mišljenje na prijedlog propisa ministarstvu nadležnom za regionalni razvoj u roku od 30 dana od dana zaprimanja istog. U slučaju da ministarstva i HZZ, iz stavka 2. ovoga članka, ne dostave mišljenja u propisanom roku, smatra se da nemaju primjedbe na predloženi prijedlog.

Članak 32.

U cilju promidžbe i boljeg plasmana na tržištu goranskih proizvoda, goranski proizvođači određenih poljoprivrednih proizvoda i namirnica (npr. goranski krumpir, goranski pekmez od šljiva i sl.), mogu pod uvjetima iz stavka 3. ovoga članka označavati proizvode oznakom „Goranski proizvod“

Pojam goranski proizvođač odnosi se na pravne i fizičke osobe koje imaju sjedište na području Gorskoga kotara i koje svoju djelatnost obavljaju na tom području.

Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu označavanja proizvoda oznakom „Goranski proizvod“ propisuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poljoprivredu, ravnatelja nadležnog za intelektualno vlasništvo uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatske gospodarske komore i Hrvatske obrtničke komore.

Članak 33.

Pravne i fizičke osobe koje obavljaju prodaju proizvoda iskorištavanja šuma (drvni sortimenti) plaćaju šumski doprinosi jedinicama lokalne samouprave iz članka ovog zakona u visini od 10 % od prodajne cijene proizvoda na panju.

Članak 34.

Svi distributeri određenih vrsta proizvoda kao što su struja, nafta, plin i sl. plaćaju naknadu za nadzemni i podzemni prolazak vodova koji prolaze područjima jedinica lokalne samouprave na području Gorskog kotara

Visinu naknade i način isplate naknade iz prethodnog stavka ovog članka pravilnikom utvrđuje nadležni ministar.

Za jedinice lokalne samouprave s područja Gorskog kotara, akte iz ovog članka donose nadležna tijela propisana Zakonom o komunalnom gospodarstvu.

Članak 35.

Nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske mogu se darovati pravnim i fizičkim osobama koje imaju prebivalište odnosno sjedište na područjima utvrđenim u čl. 8. ovog Zakona za ostvarenje projekata koji su od osobitog značenja za gospodarski razvoj jedinice lokalne samouprave, koji su kao takvi utvrđeni od predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.

Članak 36.

Nekretninama u vlasništvu jedinice lokalne samouprave može se raspolagati i bez provedbe javnog natječaja po utvrđenoj tržišnoj cijeni za ostvarenje projekata koji su od osobitog značenja za gospodarski razvoj jedinice lokalne samouprave, koji su kao takvi utvrđeni od predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.

VII. PRIJALAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 37.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«, a primjenjuje se od 01. siječnja 2016. godine.